Z českých vlastí

Česko-německé smírovačky. — Při vídeňských poradách o česko-německé národnostní dohodě postavili se Němci na krajně odmítavé stanovisko vůči spravedlivým požadavkům položeným z české strany. "Neues Wiener Tagblatt" podává ohledně smírovaček následující informace: Na vyzvání vlády a k jejímu dotazu, zda v osnově zákona má býti trváno na základě jednojazyčnosti, či na smíšené povaze úřadů, odpověděli Češi, že nesvolují k rozdělení Čech v území německé a české; že trvají na tom, aby příslušníci obou národů byli v jazykových záležitostech pokládáni v celém království za rovnoprávné a že žádají vnitřní úřední řeč v celých Čechách, a posléze, aby styk zamépanských úřadů v německém území se samosprávnými úřady českými děl se jazykem českým. Naproti tomu Němci z Čech prohlásili za podmínku smíru rozdělení úřadů podle okresů v jednojazyčné a smíšené, při čemž by smíšených okresů bylo co nejméně. V německém území žádají pro vnitřní i vnější úřadování výhradně němčinu. Následkem zásadního odporu německých zástupců z Čech jsou naděje na konečný smír pramalé, neboť Češi nemohou přistoupiti na rozdělení království z toho důvodu, že by velká část českého obyvatelstva, usazená v zněmčeném území, byla zbavena veškeré právní ochrany v případě neznalosti němčiny.

Jubileum profesora Louise Legera. — Po skončení francouzsko-německé války v r. 1872, a po vypuknutí pařížských bouří přijel do Prahy pařížský pofesor Louis Leger a založiv tam časopis "La Correspondence Slave", stal se jedním z prvních pěstitelů styků česko-francouzských a tím získal si o český národ zásluh nemalých. Jeho přičiněním byla valná část francouzské intelligence upozorněna na národ český a do její dosud předpojatých o nás názorů vneseno nové světlo. Profesor Leger jest přítelem Slovanstva vůbec a jest znám svými styky s Chorvaty, Srby a Rusy. Narodil se v Toulose r. 1843 a studoval v Paříži. V Praze žije nepřetržitě od roku 1872 a v kruzích vědeckých těší se značné popularitě.

Přípravy k sokolskému sletu. — Svátky sokolské se kvapem blíží a horečné přípravy jsou patrny na všech stranách. Pražská nároží polepena jsou uměleckými plakáty mistra Alfonsa Muchy a provoláním k českému lidu. Nadšení vniklo již do veřejného života a zasáhlo již celý svět slovanský. Zájem o VI. slet sokolský jest dosud nebývalý, neboť k lesku jeho přispěje nemálo slavnost odhalení pomníku Fr. Palackého a, podle právě ze slovanského jihu došlé zprávy, sjezd novinářů slovanských. Se stavbou cvičiště bylo již započato pod dozorem br. inženýra Kavana. Stavba slavnostních brán, pavillonu pro hudbu a dekoračních pavillionů byla svěřena architektovi br. Dryákovi. Otázka cen za místa při slavnostech na cvičišti jest již rozluštěna a lístky budou dány 1. května do prodeje. Bude-li ohromná prostora sokolského cvičiště obecentvem zaplněna (jakož pevně doufáme, že ano), pak bude to svědčiti o veliké obětavosti českého lidu, neboť ceny permanentních lístků, opravňujících ke všem slavnostem sletovým na Letné, jsou vzhledem k panující drahotě dosti vysoké. Tak stojí permanentní lístek k stání na vyhražené tribuně 13 Korun; místa k stání pro prvý nebo druhý den slavnosti 4 K, sedadla 8 a 10 K, křesla 15 K; lože pro všechny tři dny sletové stojí šestisedadlové 300 K a osmisedadlové 400 K; dětské lístky 2 K 50 h. Zástupce sdružení pražských novinářů povolán do slavnostního výboru. Prací nejvíce zatížen jest odbor ubytovací, jenž má na starosti ubytování více jak 30,000 účastníků. Členové tohoto odboru jsou celý den v činnosti a procházejí celé město a hlídají místa, kde by sletovníci mohli po únavných dnech hlavy složiti. Umělecké odznaky sletové dle návrhu br. Stanislava Suchardy jsou již v práci a razí se jich 40,000; budou podloženy tříbarevnou trikolorou, charakterisující slovanský ráz sletu sokolského.

Dluhy Obce Pražské. — Při schůzi sociálních demokratů v Plodinové burse kritisoval doktor Meisner mladočeské hospodářství na pražské radnici. R. 1905 obnášel schodek v rozpočtu 9 millionů Korun, r. 1906 po dosazení dr. Groše 10 mill. a r. 1912 již 18 mill. Korun. Dluhů měla obec pražská r. 1904 104 mill. K., r. 1905 107 mill. a r. 1912 již 160 mill. Korun. Vzrostly tedy dluhy obce pražské za 6 let o 63 mill. Korun. Státních dluhů připadá na jednoho občana 13 K, kdežto v Praze 60 K. Podle výroku dr Meisnera spěje mladočeské hospodářství na radnici k bankrotu.

Spor o testament mecenáše Kuchynky s Ú. M. školskou. — V prosinci 1910 zemřel inspektor dráhy p. Ladislav Kuchynka a za universálního dědice svého jmění ustanovil Ústřední Matici školskou, která se též k pozůstalosti přihlásila a její přihláška soudem přijata byla. Slečna Emilie Kuchynková z Pardubic, neteř zesnulého mecenáše, přihlásila se pak k pozůstalosti dle zákona a svůj nárok opírala o tvrzení, že poslední pořízení Lad. Kuchynky není testamentem, nýbrž kodicillem. Slečna Kuchynková byla odkázána na pořad práva civilního a Ústřední Matici byla odevzdána správa pozůstalosti. Když pak Ú. M. odmítla po delším jednání každé další vyjednávání se sl. Kuchynkovou, došlo ke sporu před krajským soudem v Litoměřicích. Neteř mecenášova domáhala se uznání, že ona sama jest universální dědičkou a že jí náleží právo vyplatiti legáty pro Ústřední Matici určené. V žalobě dovozovala, že poslední pořízení jest toliko kodicillem, které neustanovuje žádného dědice, ale toliko odkazy, a dědičkou dle zákona jest prý tedy ona sama. Žalovaná Ústřední Matice proti tomu dovozovala, že zemřelý pan Kuchynka měl jasný úmysl odkázati veškeré své jmění Ú. M. a činila návrh na zamítnutí žaloby. Senát vyhověl žalující sl. Kuchynkové a odsoudil Ústřední Matici k náhradě útrat sporu. Jménem Ústřední Matice Školské podal dr. Šámal odvolání proti tomuto rozsudku k vrchnímu zemskému soudu, který vyhověl podanému odvolání, žalobu Emilie Kuchynkové zamítl a žalobkyni odsoudil k náhradě útrat sporu v obou instancích. Žalobkyni Emilii Kuchynkovou zastupoval dr. Stein z Teplic, který asi podá dovolání k nejvyššímu soudu.

Vlastenecké odkazy. — V r. 1910 v Soběslavi zemřelý správce Roudnické spořitelny pan Zdenek Fr. Kunt, odkázal značné dary národním účelům. Universálním dědicem byl chudinský ústav v Soběslavi, který po projednání pozůstalosti vyplatil nyní následující legáty: Ústřední Matici Školské 5,000 K, Severočeské Jednotě 2,500 K, Pošumavské Jednotě 2,500 K, Jednotě Sokol v Roudnici 500 K, Jednotě Sokol v Soběslavi 500 K. K uctění památky šlechetného svého bratra Zdenka věnoval mimo to p. Edvard Kunt, důchodní města Soběslavi, 150 Korun Ústřední Matici Školské, 75 K Severočeské Jednotě a 75c Pošumavské Jednotě.

Nové spory o Rukopis Královédvorský. — Denně přiostřující se spor o pravost Rukopisu královédvorského podnítil redaktora Národní Politiky, pana Karla Kádnera ku návštěvu profesora Zikmunda Wintra, všeobecně známého znalce starých památek rukopisných a k dotazu po jeho úsudku. Celý obsah rozmluvy obou pánů nelze nám pro nedostatek místa uveřejniti, a proto vybéřeme zde jen nezajímavější odpovědi českého učence, p. Wintra. Na otázku, považuje-li Rukopis za pravý, odpověděl profesor: "Já pokládám otázku Rukopisu královédvorského dosud za nerozřešenou; Rukopis je mnohými vážnými námitkami učiněn podezřelým, ale poražen není. Rukopis měl nestěstí tím, že jej našel Hanka, který svoje falše šmíral do všech rukopisů, i pravých. Druhým nestěstím bylo, že profesor Hattala hned z počátku nehájil Rukopis kloudně. Další obhájci vyvrátili mnoho z námitek, ale všecko ne, a tím se stalo, že protivníci měli poslední slovo, což bylo pokládáno za vítězství.

Od počátku boje pokládány námitky filologické za hlavní věc! Profesor Gebauer uváděl hromadu slov a forem, tvrdě, že v staré době jsou nemožny. **Z námitek takové autority neměla padnouti ani jediná.** V těch měla býti **pravda, které nedají se nohy polámati.** Zatím však i při nedostatečné obraně Rukopisu **padala jedna námitka po druhé.** Já sám, nehledaje, nacházel jsem v starých knihách slova dle Gebauera nemožná. A profesor Flajšhans vyvrátil námitek tolik, že **Gebauerův filologický důkaz podvrženosti zakolísal smrtelně.**

Obhájcem pravosti podezřívaných starých památek nikterak nejsem, avšak žádný z dosavadních vývodů o jejich nepravosti mne o podvrženosti jejich při bližším jich rozebrání a podrobném prozkoumání přesvědčiti nedovedl a nemohl. Dle mého přesvědčení většina popíračů pravosti starých českých památek podvrženost jejich nedokazuje, nýbrž odvolává se na jiné, z nichž mnozí však originály rukopisů těch nejen že neohledali, **ale ani je jaktěživi neviděli!** Pravosti starých českých památek nevěřící pánové venkoncem prohlašují, že věří — Gebauerovi. A jenom hlavně v této pohodlné víře Gebauerovi ve přítomné době spočívá stadium sporu o pravost starých českých památek. Ve vlastním studiu, přesvědčení a zkoumání nikoliv. Většina Gebauerových námitek proti pravosti starých českých památek byla úplně vyvrácena, a jeho vlastní projevy o rukopisech připouštějí úsudek, že si sám své věci pevně jist nebyl!

Přesvědčující důkaz o padělanosti Rukopisu podán nebyl a mám doklad k tomu, že vystoupení Gebauerovo proti Rukopisu stalo se z důvodů osobních. Svého času chtěl Gebauer vydati tiskem "Evangelium sv. Jana", ale nedovedl je všestranně odborně posouditi, že text jeho je sice staročesky správný, ale že psán jest tuší, t. j. že je padělán. Na tuto okolnost nebyl Gebauer upozorněn osobami, které o padělku věděly. Za to však, když "Evangelium" vyšlo tiskem, ihned na to jistí lidé zlovolně a škodolibě ukazovali, jak Gebauer "nalítl". Škodolibost dostoupila vrcholu při jedné přednášce Učené společnosti, kde professor Hattala, dávný odpůrce Gebauerův, ihned začal si dělat z nešťastné publikace té úsměšky a Gebauerovi se vysmíval, že prý vydal zřejmý padělek. Gebauer tím rozhořčen, chtěl se hájiti a pronesl prý: "Je-li zlomek Evangelia sv. Jana padělek, pak jest padělkem také Rukopis královédvorský." Hattala jakoby na ta slova číhal, ihned se jich chopil a na Gebauera se obořil: "To musíte také nyní dokázati, když to tvrdíte." V této scéně svědek její, skriptor knihovny musejní Jan Lego, shledával počátek nových sporů o rukopisné památky, jež vyvolal vlastně Hattala a do nichž byl Gebauer mimoděk strčen.

Pro svou osobu nejsem o podvrženosti Rukopisu nikterak přesvědčen, ačkoliv jsem ku přesvědčení vždycky přístupný, pakli podány jsou věcné a nevyvratelné doklady. Věří-li však v záležitosti té někteří Gebauerovi, nebráním jim v té víře, ale budiž mně i stejně se mnou smýšlejícím přáno. **Věříme-li stejně jako věřili Jungmann, Palacký, Šafařík, Čelakovský, Emler, Jirečkové atd.**" Toto jest stručný obsah vážné rozmluvy odborného znalce starých rukopisů, profesora Zikmunda Wintra. Z toho též viděti, že úporný boj o pravost Rukopisu královédvorského dosud dobojován není.

Ješitnost paní Yvonny. — Česká spisovatelka pí. Olga Fastrová, známá svými modními články pod psedonymem Yvonna, jejíž jméno též bylo uvedeno při nedávné afféře pí. Zieglerové a p. Hašlera, byla obžalována chorvátským medikem p. Miko Barišičem pro urážku na cti. Paní Fastrová chodívala do jedné společnosti v Národním domě na Vinohradech, ale poslední dobou byly tyto styky, následkem jejího zasažení do processu Zieglerové contra Hašler, přerušeny. Minulý týden přistoupila spisovatelka v Národním domě večer ku stolu, u něhož seděl Miko Barišič ve společnosti jedné dámy, a hlasitě se ho otázala, proč ji nezdraví on a jeho přátelé. Tázaný odpověděl, že ji pozdravuje, kollegové však přestali, protože jim neodpovídala na pozdrav. Na to paní Fastrová prudce vyjela: "Jste hlupák a ti ostatní také." Příhoda vzbudila u okolních stolů rozruch a medik cítě se uražen, podal na ješitnou a horkokrevnou paní žalobu, která se bude projednávati před vinohradským okresním soudcem p. Greifem.

Učitelky a coelibát. — Dle usnesení permanentní sněmovní školské komise coelibát učitelek v království českém zatím ještě zrušen nebude. Jen těm učitelkám, jež se po pěti létech služby vdají, poskytnuto bude odškodné ve výši ročního služného.

Ženy na české universitě. — V zimním semestru studovalo na české universitě 368 žen, o 47 více než loni. Na fakultě právnické 18 hospitantek, na fakultě lékařské 31, na filosofické 220 řádných a mimořádných, a 99 hospitantek. V letním semestru navštěvovalo právnickou fakultu 10 hospitantek, lékařskou 26 řádných a 1 mimořádná; fakultu filosofickou 48 řádných, 155 mimořádných a 38 hospitantek.

Sokolský tělocvik na Rusi. — Sjezd ředitelů středních škol z Ruska se usnesl, aby tělocvik byl povinným předmětem ve všech třídách na středních školách v Rusku a aby přijata byla sokolská soustava tělocvičná. Tělocviku mají se věnovati dvě hodiny týdně.

DROBNÁ KRONIKA.

— S okna třetího poschodí čís. 45 v Karlově ulici v Žižkově skočil v návalu trudnomyslnosti železniční zřízenec Václav Bubla. Utrpěl těžká zranění a cestou do nemocnice zemřel.

— Ve Starém Kolíně vyhořel mlýn, zvaný "Povodník na Bastách", majetek to manželů Loupalových a Ortových. Škoda páčí se na 80,000 Korun.

— Josef Jehlička, 25-letý posluchač umělecko-průmyslové školy, rodem z Holic u Pardubic, oběsil se na okně svého bytu v Praze.

— Do domku hrobníka Lešra u hřbitova v Chuděřině vloupal se horník Josef Rudolf a odcizil tam 103 Koruny. Když peníze utratil, byl zatčen a odsouzen na šest měsíců do těžkého žaláře.

— V obecní pastoušce v Dražinově u Domažlic oběsil se 74letý Jiří Podestát. Stařeček žil velmi nuzně a soudí se, že si zoufal z bídy.

— Při obsluhování elektrického čerpadla vody při státním dole Julius V. u Čouše byl zabit strojník, rytíř Infeld, jenž byl dobře znám mezi dělnictvem na severu Čech, kde, ač byl šlechticem, pracoval na dolech jako topič, kovář a strojník.

— Stařena Marie Boříková z Kyšic se po dlouhém zapírání přiznala, že svého muže, 85letého cihlářského mistra Jakuba Bořika zavraždila. Jako důvod k činu udala rodinné nesváry a pak to, že jí Bořík chtěl donutit, aby chodila žebrat. Duševní stav Bořikové nezdá se býti normální.

— Nováček 54. pěšího pluku v Olomouci, Ignác Raška, zastřelil se ranou ze služební pušky. K sebevraždě byl dohnán týráním se strany šikovatele Zdráhala.

— V přádelně firmy Jan Hernych a Syn v Doudlebách n. O. přišla o život dvě mladá děvčata. 15letá Marie Tupcová z Kostelce n. O. a 16letá Jos. Rychtáříková byly zasaženy elektrickým proudem z uvolněného elektrického lana a klesly mrtvy k zemi.

— Na jámě Salmě v Polské Ostravě byl zasypán hlinou dělník K. Urbaněík a byl vytažen již jen co mrtvola.

— V Horce na Moravě u Brna zabil se pádem se schodů domkář Antonín Ptachý.

— Na Smíchově oběsil se ve svém bytě 54letý bývalý hostinský Martin Čížek.

— Josef Nejezchleb z Villmovic u Blanska na Moravě, známý pod jménem "Duch Macochy" otrávil se arsenikem. Nejezchleb byl neobyčejně odvážný člověk a nesčetněkráte sestoupil na dno propasti Macochy často za okolností, nad nimiž diváci trnuli hrůzou. Obec vilímovská jej pověřila vytahováním mrtvol sebevrahů, jichž vytáhl za svého života na třicet.

— Při opravování plynovodu v jistém domě na Smíchově byli unikajícím plynem otráveni plynárenští zřízenci Frant. Pelant z Radlic a Jan Černoch z Košíř.

Bratr Bernardin, C. S. S. A. od kostela Panny Marie v Annapolis, Md., píše: "Jeden z našich bratrů, jenž užíval vaše Hoboko praví mně, že mu velice prospělo. Byl soužen po léta jakousi zmrtvělostí v jedné ruce, že nebyl s to zdvihnouti špendlík. Míval také hrozné bolení hlavy. Vše toto zmizelo od té doby, co užíval Hoboko.

Z vlastní své zkušenosti mohu směle říci a říkám, že je to skvělý lék pro trpící lidstvo a doufám, že bude lidem stále známějším."

Výše uvedený jest dopis zaslaný na majitele tohoto chvalně proslulého bylinného léku, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Zajištěte si místa ihned, neboť lod' bude brzo plná!

SOKOLSKOU VÝPRAVU

na Všesokolský Slet v Praze r. 1912 pořádá cestovní kancelář

Brodský & Sovák

1389 2nd ave. roh 72. ul. NEW YORK, N. Y.

po nádherné lodi Holland American Line

"NEW AMSTERDAM"

Odjezd dne 11. června 1912. — Přihlaste se již nyní.
Z Rotterdamu přímý vlak bez přerušení do Prahy. Celá loď k disposici.
Kdo si přeje, může si lístek d i z Evropy spláceti v týdnich aneb měsíčních splátkách.
Výhodná výměna peněz — Čeky na Bohemii. — Hladké procívání zavazadel.
V Praze k dosposici cestovní kancelář 'Bohemia' akciové banky
Žádejte informace u **BRODSKY & SOVÁK,**
1389 2nd ave., roh 72 ul. New York, N. Y.
Členové Sokola obdrží lístky za snížené ceny. Zstupce firmy pojede s výpravou. Přihlášky přijímá
JOSEF MIK, Burlington Station, OMAHA, NEB.

6 kvartů likérů — za $1.00 —

Abychom seznámili veřejnost s naším slavným likérem, zašleme vyplacené "Zanol" pro **šest plných kvartů likéru za $1.00** dle vašeho výběru. Buď žitnou, bourbon, coru, neb sour mash whisku, jahodovou, rum, broskyvou, jablečnou, meranukovou nebo zoznakovou brandy.

Ušetříte velký výdělek obchodníků

Ukážeme V-ám jak. Jsme zkušenými lihovárníky a ukážeme vám, jak si můžete dělati kořalku doma. Ušetříte 50 procent obchodní ceny užijete li výtažku "Zanolu." Úplně zákonité. Dvě minuty práce. Likér připravený s příchutí "Zanolu" jest delikátní a čistý. Vyznamenán zlatou medailí na výstavě v Kolumbii. Tisíce uspokojených zákazníků. Zaručeno zákonem o čistotě potravin. Serie č. 22115 A.

Zkuste jeden kvart whisky zdarma.

Připravte ji na kterýkoliv druh chuti, a nebude li se vám zdát nejlepší ze všech, které jste dosud pili, vraťte zbytek na naše výlohy a vaše peníze budou Vám ihned vráceny. Učiňte objednávku dnes a my zašleme "Zanol" pro

šest plných kvartů whisky za $1.00

Výlohy zaplaceny; čisté balení kteréhokoliv druhu. Dvanáct plných kvartů $1.50; Dvacet čtyry plných kvartů $2.80. **ZDARMA** - náš katalog "Tajemství a způsob výroby likérů doma," zašleme každému, kdo nám pošle svoji adresu.

UNIVERSAL IMPORT CO.,
4658 Universal Bldg., Cincinnati, Ohio.

Sdružení českých lékařů

v Omaze a South Omaze

DR. KÁLAL F. J., 206 Karbach Bl., Omaha. Telefon Douglas 1761.

DR. KOUTSKÝ JOHN W., 405 sev. 24. ul., So. Omaha. Telefon South 142.

DR. ŠIMÁNEK G. F., 1262 již. 13. ul., Omaha. Operacím se věnuje zvláštní pozornost.

DR. PETR F. J., 1407 již. 16. ul., Omaha. Telefon Douglas 3325.

DR. NĚMEC CHAS. J., 1316 William ul., Omaha. Telefon Douglas 2817.

DR. ŠRÁMEK J. M., sev.-záp. roh 8. a Hickory ul Telefon Douglas 6645.

DR. SWOBODA LOUIS, 301 Paxton Blk., Omaha Telefon Douglas 807.

My shora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety nejdůrazněji odsuzujeme veškeré ohlašování kteréhokoliv lékaře sebe sama v kterýchkoliv časopisech svými pacienty, nechť už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo osobních. 438tf

DR. JAMES W. NOVÁK
český zubní lékař.

Continental Block — 15. a Douglas ul. Pokoj čís. 4 v rohu nad Berg Clothing Co. — Office Phone: Douglas 5077. — Residence, 915 William St.; Phone Douglas 6019. — Krajané z venkova, kteří nejsou s domácí praxí zubařkou spokojeni, učiní dobře, když při návštěvě Omahy, zajdou k Dru Novákovi, jenž za vedkeré práce v oboru svém úplně ručí. 344tf

Předplaťte svým přátelům "Pokrok."